

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΟΠΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΞΑΝΘΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Γ. ΣΤΑΥΡΟΥ 20, 67100 ΞΑΝΘΗ, ΤΗΛ: 0541 - 27470 *

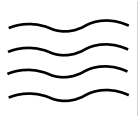
Έτος 4ο - Αριθμός φύλλου : 40 ΑΥΓ. - ΣΕΠΤΕΜ. - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2001

Τιμή φύλλου : 2 δρχ.

Ο ΝΟΜΟΣ 2946/5-10-2001

«ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΔΗΜΩΝ & ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ»

Οι κρίσιμες διατάξεις

Ο Νόμος που παρέχει τη δυνατότητα σύστασης Συμπολιτειών μεταξύ όμορων Δήμων και Κοινοτήτων είναι πλέον πραγματικότητα. Ουσιαστικά πρόκειται για ένα άρθρο με 27 παραγράφους, το άρθρο 12 του Ν.2946/2001 ο οποίος αφορά σε μια σειρά θεμάτων όπως η υπαίθρια διαφήμιση, η δημοτική αστυνομία, κ.α.

Τι ορίζουν οι διατάξεις

1. Όμοροι Δήμοι ή Κοινότητες με συνολικό πληθυσμό άνω των 10χιλ.κατοίκων μπορούν να συστήνουν με αποφάσεις των Δημοτικών και Κοινοτικών τους Συμβουλίων, ως Ν.Π.Δ.Δ., Συμπολιτεία η οποία αποτελεί σύνδεσμο των ΟΤΑ και σκοπό έχει τη συγκρότηση υπηρεσιών για την αποκλειστική άσκηση αρμοδιοτήτων των μελών της και την παροχή υπηρεσιών στους κατοίκους τους, ιδίως στους τομείς της τεχνικής υποστήριξης, της οικονομικής διαχείρισης και της δημοτικής αστυνόμευσης.

2. Η ΤΕΔΚ του οικείου Νομού «εμπλέκεται» στην διαδικασία αυτή ως γνωμοδοτικό όργανο με προθεσμιακή αρμοδιότητα καθώς καλείται να παράσχει τη γνώμη της, για την ίδρυση Συμπολιτειών στο Νομό, σε σχετικό ερώτημα Δήμου ή Κοινότητας ή του Περιφερειάρχη εντός ενός μηνός. Αν δεν το κάνει εμπρόθεσμα τότε οι ενδιαφερόμενοι να ιδρύσουν Συμπολιτεία δύνανται να προχωρήσουν στις διαδικασίες και χωρίς τη γνώμη της ΤΕΔΚ. Αξίζει να επισημάνουμε ότι ο Νόμος ζητά από την ΤΕΔΚ για την κατάρτιση της γνώμης της να μελετήσει ουσιαστικά τις «γεωοικονομικές, κοινωνικές και συγκοινωνιακές συνθήκες και την αποτελεσματική παροχή των υπηρεσιών και των αρμοδιοτήτων που θα ασκούνται από τις Συμπολιτείες» και να απευθύνει τη γνώμη της σε όλα τα μέλη της.

3. Η ιδρυτική απόφαση της Συμπολιτείας εγκρίνεται από τον Περιφερειάρχη και στην περίπτωση που τα μέλη της Συμπολιτείας υπάγονται σε περισσότερες από μία Περιφέρειες τότε εγκριτική απόφαση εκδίδει ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας στην οποία ορίζεται η έδρα της Συμπολιτείας.

4. Η χρονική διάρκεια της Συμπολιτείας είναι τουλάχιστον 8ετής με δυνατότητα παράτασης για μία ή περισσότερες 4ετίες ύστερα από απόφαση των 2/3 των μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου.

5. Με απόφαση του Περιφερειάρχη μπορεί όμορος Δήμος ή Κοινότητα να συμμετάσχει υποχρεωτικά σε Συμπολιτεία που πρόκειται να συσταθεί ή έχει συσταθεί. Ο ΟΤΑ, δηλαδή που συνορεύει με ΟΤΑ της Συμπολιτείας ή με ΟΤΑ που επιδιώκει να συστήσει Συμπο-

Η θέση της ΤΕΔΚ

Το Δ.Σ. της Τ.Ε.Δ.Κ. Ν. Ξάνθης διαπιστώνει για μια ακόμη φορά ότι:

- 1. Τρία χρόνια μετά τη Διοικητική Μεταρρύθμιση** και τη δημιουργία νέων Δήμων δεν καλύπτονται βασικές λειτουργίες και υπηρεσίες των νέων Δήμων, π.χ. Τεχνικές και Οικονομικές Υπηρεσίες.
- 2. Οι δυσλειτουργίες που εμφανίζονται** σχετίζονται με την έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού καθώς επίσης σε αρκετές περιπτώσεις με τη δημιουργία μη βιώσιμων ΟΤΑ.
- 3. Με την παροχή δυνατότητας για δημιουργία Συμπολιτειών** Δήμων και Κοινοτήτων, βάσει του Ν.2946, επιχειρείται αντιμετώπιση των προβλημάτων που εμφανίζονται κυρίως στη συγκρότηση Υπηρεσιών και στην παροχή υπηρεσιών προς τους κατοίκους.

Το Δ.Σ. της ΤΕΔΚ συμφωνεί κατ'αρχήν στη δρομολόγηση παρεμβάσεων για την άρση των παραπάνω προβλημάτων. Αλλά φρονεί ότι:

- 1) Ο Ν.2946/01 προσπαθεί να λύσει ένα τεχνικής φύσεως ζήτημα** (δημιουργία κοινών Υπηρεσιών) το οποίο όμως έχει άμεση αντανάκλαση στο κοινωνικοοικονομικό και πολιτικό επίπεδο. Στην ουσία, μέσα από διαδημοτικές συνεργασίες – που ορίζονται και ως «υποχρεωτικές» από το Νόμο – οριοθετούνται νέες αθροιστικογεωγραφικές ενότητες παρέμβασης. Κατά τη διαδικασία αυτή όμως δεν υιοθετείται ο σχεδιασμός ούτε προωθείται κατά τον καλύτερο τρόπο η τοπική – ενδογενής ανάπτυξη (ανάπτυξη βασισμένη στους τοπικούς, φυσικούς και οικονομικούς πόρους καθώς και στο τοπικό ανθρώπινο δυναμικό).
- 2) Σ' αυτή τη φάση εφαρμογής της Μεταρρύθμισης** «Ιωάννης Καποδίστριας» η εκ νέου πρόβλεψη δημιουργίας αθροιστικογεωγραφικών ενότητων, με την προβλεπόμενη διαδικασία για την λειτουργία των συμπολιτειών, μπορεί να οδηγήσει σε αποπροσανατολισμό και σύγχυση.
- 3) Η διαδημοτική συνεργασία είναι απαραίτητο να λειτουργεί σε εντελώς εθελοντική βάση.**
- 4) Είναι απαραίτητη η ουσιαστική εμπλοκή** της ΤΕΔΚ κάθε Νομού στο σχεδιασμό νέων αθροιστικογεωγραφικών ενότητων.
- 5) Είναι αναγκαία η εκπόνηση μελετών ανά Νομό** με σκοπό τον επιστημονικό προσδιορισμό των νέων «πόλων» ανάπτυξης με τη δημιουργία των οποίων θα εξασφαλίζεται η ισόρροπη ανάπτυξη του Νομού και θα προωθείται η τοπική ανάπτυξη.

Το Δ.Σ. της ΤΕΔΚ Ν.Ξάνθης:

Θεωρεί τα παραπάνω «σημεία» ιδιαίτερα σημαντικά για την δίχως κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές παρενέργειες, λειτουργία των νέων δομών (Συμπολιτείες) στις τοπικές κοινωνίες.

Πιστεύει ότι θα πρέπει να απασχολήσουν σοβαρά τις προσυνεδριακές διαδικασίες της ΚΕΔΚΕ με στόχο να συγκροτηθεί ένα πλαίσιο θέσεων το οποίο θα αποτελέσει επίσημη πρόταση του Συνεδρίου προς την Κυβέρνηση.

λιτεία μπορεί να υποχρεωθεί σε συμμετοχή εφ' όσον αποφασίσει σχετικά το Δ.Σ. της Συμπολιτείας, υπάγεται στην αθροιστικογεωγραφική ενότητα της Συμπολιτείας ή δεν μπορεί να ασκήσει μόνος του αποτελεσματικά τις αρμοδιότητες των τομέων που έχουν αποτελέσει σκοπό της Συμπολιτείας. Στην περίπτωση που ο «όμορος» ΟΤΑ υπάγεται σε άλλη Περιφέρεια από αυτή της Συμπολιτείας τότε για την υποχρεωτική του συμμετοχή σ' αυτή, απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του «οικείου του» Περιφερειάρχη.

6. Ορίζεται ότι Δήμος ή Κοινότητα με πληθυσμό μικρότερο των 5χιλ. κατοίκων, που για λόγους γεωγραφικών ιδιομορφιών δεν μπορεί να συμμετάσχει σε Συμπολιτεία, υποστηρίζεται υποχρεωτικά (για την παροχή των υπηρεσιών ή την άσκηση των αρμοδιοτήτων Συμπολιτείας) από τον πλησιέστερο Δήμο που έχει τη δυνατότητα να τού παράσχει την αναγκαία υποστήριξη. Οι όροι αυτής της παροχής και η επιχορήγηση τού Δήμου στον οποίο ανατίθεται η σχετική υποχρέωση καθορίζονται με υπουργική απόφαση.

7. Όργανα της Συμπολιτείας είναι η Συνέλευση (το σύνολο των δημοτικών και κοινοτικών Συμβουλίων καθώς και των Δημάρχων των ΟΤΑ που απαρτίζουν τη Συμπολιτεία), το Διοικητικό Συμβούλιο (με αριθμό μελών ίσο με το διπλάσιο τού αριθμού των ΟΤΑ που μετέχουν στη Συμπολιτεία προσαυξημένο κατά ένα μέλος) και, στην περίπτωση Συμπολιτειών με Δ.Σ. άνω των 15 μελών, η Εκτελεστική Επιτροπή (εκλέγεται από το Δ.Σ. με μυστική ψηφοφορία και ενιαίο ψηφοδέλτιο και είναι 7μελής ή 9μελής αντίστοιχα για Δ.Σ. έως 35 μέλη και για Δ.Σ. άνω των 35 μελών). Κατά την πρώτη συνεδρίασή της η Γ.Σ. καθορίζει το ύψος της υποχρεωτικής εισφοράς των μελών. Η εκλογή μελών τού Δ.Σ. γίνεται με ενιαίο ψηφοδέλτιο. Στο Δ.Σ. της Συμπολιτείας μετέχουν αυτοδίκαια οι Δήμαρχοι και οι Κοινοτάρχες των ΟΤΑ-μελών και από τη Γενική Συνέλευση εκλέγονται τα υπόλοιπα μέλη τού Δ.Σ. Αντίστοιχα, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος τού Δ.Σ. συμμετέχουν στην Ε.Ε. χωρίς να απαιτείται η εκλογή τους.

Ελεγχος νομιμότητας των πράξεων της Συνέλευσης, τού Προέδρου, τού Δ.Σ. και της Ε.Ε. της Συμπολιτείας ασκεί ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας.

Το πρώτο Δ.Σ. καταρτίζει εντός διμήνου από τη συγκρότησή του, τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας της Συμπολιτείας. Οι θέσεις που συνιστώνται από τον Οργανισμό μπορεί να πληρώνονται με προκήρυξη προσλήψεων και με μετάταξη υπαλλήλων από τους ΟΤΑ της Συμπολιτείας. Επίσης, επιτρέπεται η 2ετής απόσπαση στη Συμπολιτεία προσωπικού των ΟΤΑ με επιβάρυνση της τελευταίας των δαπανών μισθοδοσίας των απεσπασμένων υπαλλήλων.

8. Πόροι των Συμπολιτειών είναι: α) οι υποχρεωτικές εισφορές των μελών τους, β) άμεση επιχορήγηση, ιδίως για κάλυψη λειτουργικών εξόδων της Συμπολιτείας, με κατανομή απευθείας σε αυτήν από τους πόρους τού άρθρου 25 τού Ν.1828/89, γ) χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων τού ίδιου Νόμου, δ) πρόσδοδο από την περιουσία της.

Οι υποχρεωτικές εισφορές των μελών της Συμπολιτείας δεν μπορεί να είναι μικρότερες ελαχίστου ποσοστού επί των τακτικών εσόδων των ΟΤΑ-μελών της το οποίο καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού ΕΣ.Δ.Δ.Α. Τα έσοδα της Συμπολιτείας από την εισπραξη των πάσης φύσεως προστίμων αποδίδονται κάθε τέσσερις μήνες στο Δήμο ή την Κοινότητα, στην περιφέρεια τού οποίου διαπιστώθηκε η σχετική παράβαση. Τέλος, επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση αστικών ή αγροτικών ακινήτων ή η σύσταση δουλειάς εις βάρος τους, υπέρ των Συμπολιτειών, για λόγους δημόσιας ωφέλειας.

Παλιά Πόλη Ξάνθης

**Πόλη μου, σαν το ρόδο
που αντέχεις
μέσ στους πολλούς χειμώνες του καιρού!
Κραυγή μου, πάνω απ'το τρανό Μηδέν
και τη βουθή συνήθεια,
συλλαβισμένη αγάπη που έμαθα
από το χτεσινό αγκάθι...
Χώμα μου χαραγμένο από τη σιγαλιά,
σημαδεμένη πέτρα
από χαμένα ρόπτρα που χτυπούν
σε άδειο νού.
Πόλη μου, έφυγε η άγνωστη πνοή
από τις παγωνιές
κι'εμείς, μέσα στα γνώριμα τα σπίτια
και τους δρόμους,
με φωτιές
το φονικό κυνηγούμε.
Τον Άρπαγα χρόνο.
Την όρθια μέρα κρύθουμε
απ'την Κήρα του αφανισμού...**

(Ελένη Δημητριάδου – Εφραιμίδου,
«Πόλη μου, σαν το ρόδο»)

«Πόλη, σαν το ρόδο» η Ξάνθη τής βραβευμένης με το «Ιπεκτοή» Ξανθιώτισσας ποιήτριας, πόλη «με τα χίλια χρώματα»,

«κυρά τής Θράκης»...

Ξάνθη: η πόλη με τα δύο πρόσωπα, το σύγχρονο και το παλιό... Αυτό που υιοθετεί τους ρυθμούς ζωής και ανάπτυξης τής τρέχουσας εποχής και το άλλο που παλεύει να διατηρήσει αξίες από το παρελθόν... Ισορροπία κόπου... Απαιτεί όραμα για το μέλλον, αγάπη για το παρόν και δέσιμο με την ιστορία... Έννοιες όχι αφηρημένες όπως θα νόμιζε κανείς θεωρητικολογώντας περί τής συνέχειας τής πολιτισμικής δημιουργίας των ανθρώπων μιάς περιοχής... Έννοιες με πολύ συγκεκριμένο περιεχόμενο εν προκειμένω που παίρνει μορφή ανθρωποκεντρική και αγκαλιάζει το χώρο – σύμβολο τής πολιτισμικής συνέχειας με ιδιαίτερη αγωνία, τρυφερότητα και πάθος ταυτόχρονα.

Σημείο αναφοράς, η Παλιά Πόλη.

Ο παραδοσιακός οικισμός τής Ξάνθης του περασμένου αιώνα που αφού άντεξε την εγκατάλειψη των ανθρώπων του μεταπολεμικά και γλύτωσε από την «επέλαση» τού τσιμέντου στις κρίσιμες δεκαετίες τού οικοδομικού οργανισμού στην Ελλάδα – προφανώς λόγω τής χωροταξικής του ασυμβατότητας με τα πολεοδομικά πρότυπα τής εποχής – έρχεται στη χαραυγή τού νέου αιώνα να χαρίσει στους σύγχρονους Ξανθιώτες το δώρο τού διαχρονικά «ωραίου»...

Μέχρι πριν κάποια χρόνια δεν ήταν παρά μια παλιά, ξεφτισμένη από το χρόνο, παραμελημένη θά 'λεγε κανείς περιοχή τής πόλης. Με παρελθόν λαμπρό πλην όμως αγνοημένο από τους περισσότερους σύγχρονους κατοίκους τής Ξάνθης. Μόνον λίγοι πείσμωνες ενάντια στη λήθη, εραστές τού «κάλλους», ένιωθαν την ανάγκη να περισώσουν στα γραπτά αυτό που έβλεπαν να χάνεται δραματικά, σα σκιά μίας ένδοξης ιστορίας και πλούσιας παράδοσης, κάτω από το σκληρό φως τής σύγχρονης πραγματι-

κότητας.

Θα ήταν άσκοπο να προσδιορίσουμε χρονικά τη μεταστροφή... Απλά συνέβη... Με τρόπο ήρεμο – τουλάχιστον φαινομενικά... Βίαιες μπορεί νά 'ταν οι

διεργασίες στο γέννημα τού οράματος, στο πλάσιμό του, στη μορφοποίησή του... Αλλά το συναίσθημα μεγάλωσε και ωρίμασε χρόνο με το χρόνο μέσα στον καθένα και μεταδόθηκε στον κό-

σμο μέχρι και πέρα από τα στενά όρια τής πόλης... Σήμερα η Παλιά Πόλη είναι το πολύτιμο στολίδι τής Ξάνθης, τής Θράκης η Κυρά... Είναι ο οικισμός που αναβαπτίσθηκε η αξία του στη σκέψη όλων, είναι το ζωντανό κομμάτι που συνδέει άρρηκτα το παρελθόν με το παρόν και το μέλλον. Οι «πείσμωνες» κρατούσαν ανοιχτό το σεντούκι τής ιστορίας και για το «θησαυρό» που ανακαλύψαμε οι υπόλοιποι, τώρα... γιορτάζουμε! Τα τελευταία 11 χρόνια, με την έναρξη τού φθινοπώρου η Παλιά Πόλη έχει την τιμητική της. Στις ομώνυμες Γιορτές.

Προλογίζοντας το έντυπο τού προγράμματος τής 3ης διοργάνωσης το 1995, ο αείμνηστος, λογοτέχνης τής Ξάνθης Στέφανος Ιωαννίδης, έγραφε: «Τι ήταν αυτή η Παλιά Πόλη, ώστε να μας ελκύει και με υπερηφάνια να αναφερόμαστε σ'αυτήν;

Είναι η αρχοντιά που διέκρινε τους ανθρώπους τής Ξάνθης. Αρχοντιά εκείνων που ήταν οι προύχοντες και που με την Εφοροδημογεροντία κρατούσαν τα ηνία τής κοινωνικής, τής οικονομικής και τής πολιτιστικής ζωής τής πόλης.

Οι προύχοντες, που έκτιζαν τα αρχοντικά, τα οποία σήμερα σεμνυνόμαστε και τα επιδεικνύουμε...

Η αρχοντία των μεγάλων ή μικρών εμπόρων και βιοτεχνών, αλλά και των καπνεργατών τής Ξάνθης, αυτών που αποτελούσαν πάνω από το μισό τού πληθυσμού τής πόλης.

Ολοι αυτοί που τις έξι μέρες τής εβδομάδας δούλευαν σκληρά στα μαγαζιά τους, στα εργαστήριά τους και στα καπνομάγαζα και τις Κυριακές κυκλοφορούσαν με τα ψαθάκια και τα μπαστούνια τους.

Είναι ο πλούτος τής Ξάνθης, που την είχε αναδείξει ως μία από τις ευημερούσες πόλεις, από Θεσσαλονίκη μέχρι Εβρο, και που πηγή τού πλούτου της ήταν τα μοναδικά στον κόσμο αρωματικά καπνά της.

Είναι η αίσθηση τού Ωραίου και η απέχθεια στην ευτέλεια, που διέκρινε τους Ξανθιώτες.

Ο φακός κάτω από την αρχιτεκτονική καμάρα τού κτιρίου τού 18ου αιώνα που σήμερα στεγάζει την Δημοτική Πινακοθήκη "πιάνει" τη διαδρομή προς τη συνοικία τού Ακαθίστου Ύμνου.

Είναι η αγωνιστικότητα και ο πατριωτισμός τους, που κορυφώματά του ήταν η μυστική αντιστασιακή οργάνωση που είχαν ιδρύσει σε χρόνια δύσκολα για τον ελληνισμό.

Ας αφήσουμε τη φαντασία μας να γυρίσει 130 χρόνια πίσω...

Στην Πλατεία Μητροπόλεως...Κέντρο και αφετηρία των σημερινών εκδηλώσεων... Τότε, εδώ συντελλούνταν ένας οικοδομικός οργανισμός. Ο ευεργέτης Μιχαήλ Ματσίνης διέθεσε μέρος από την περιουσία του και άρχισε να χτίζει το Διδακτήριο, που θα αποκτούσε αργότερα φήμη. Λίγα μέτρα πιο πάνω, ο άλλος ευεργέτης, ο Παναγιώτης Στάλιος έκτιζε το δικό του Νηπιαγωγείο. Και την ίδια εποχή περίπου ένας τρίτος ευεργέτης, ο Θεόδωρος Ζαλάζας ανήγειρε το δικό του Νηπιαγωγείο στη συνοικία Σαμακώβ.

Σ'αυτήν εδώ την Πλατεία, εδώ στο ναό δίπλα, ιερούργησαν ο Μητροπολίτης Ιωακείμ Σγουρός, ο εμπυκωτής της πολιτιστικής ζωής της Ξάνθης και φλογερός πατριώτης, ο Άνθιμος, που διώχθηκε από τους εισβολείς το 1912, ο Πανάρετος, ο αναμορφωτής και θεμελιωτής της καινούριας Ξάνθης μετά την απελευθέρωση. Εδώ, σ'αυτήν την Πλατεία, ήταν το ελληνικό Προξενείο όπου συνεδρίαζε η μυστι-

μάστοροι βάζουν όλη τους την τέχνη στην κατασκευή των σπιτιών των πλουσίων καπνεμπόρων της εποχής, τα αρχοντικά, που στέκουν μέχρι σήμερα αγέρωχα να υπενθυμίζουν την ακμή που ήρθε στις δεκαετίες μετά.

Στα χρόνια που ακολουθούν αυτή η πόλη αποκτά Δημογεροντία και εξελίσσεται σε διοικητικό κέντρο όταν στα 1872 καίγεται η Γενισέα. Το 1891 κατασκευάζεται δίπλα της η σιδηροδρομική γραμμή και η οικονομική ανάπτυξη που έρχεται είναι άνευ προηγουμένου. Μεγάλες ξένες καπνεμπορικές εταιρείες εγκαθίστανται στην Ξάνθη που είναι πλέον αδιαμφισβήτητα ένα μεγάλο, πολυπολιτισμικό, βιομηχανικό κέντρο για την ευρύτερη περιοχή. Παράλληλα υπάρχει έντονη πολιτιστική και πνευ-

μείναντες από το ρεύμα της μετανάστευσης κληρονόμοι, ενοικιαστές ή αγοράζονται από τους μουσουλμάνους, που προτιμούν την ιδιοκτησία γής (μονοκατοικία) από αέρα (διαμέρισμα σε πολυκατοικία). Ο οικισμός υποβαθμίζεται. Και – πράγμα διόλου οξύμωρο – σώζεται!

Δεν θα'αργήσουν φυσικά οι σύγχρονοι Ξανθιώτες, στρέφοντας κάποια μέρα, από τα «ψηλά» πατώματα όπου μένουν, το βλέμμα τους πάνω του, ν'αντιληφθούν την πλούσια προίκα που τους άφησαν οι πρόγονοί τους και ν' αρχίσουν να ενδιαφέρονται για τη διατήρησή της...

Για την Παλιά Πόλη, την «πόλη» των πλουσίων Ξανθιωτών τού περασμένου αιώνα (τα εργοστάσια – καπναποθήκες ήταν χτισμένα μακριά, στην πεδινή ΝΔ πλευρά

της Ξάνθης, «για να μην ταραζούν την ησυχία των μεγαλοαστών»), ο αρχαιολόγος Ευ.Πεντάζος γράφει: «... κτισμένη στις πλαγιές μαλακών λόφων, όπου καταλήγουν τα βουνά της περιοχής Γέρακα, πλαισιώνεται από τρία μοναστήρια – της Παναγίας Καλαμούς, της Παναγίας Αρχαγγελιώτισσας και των Ταξιαρχών – δύο χαράδρες τη

διασχίζουν στα δυτικά της και ένα ποτάμι, ο Κόσυνθος, στ'ανατολικά. Η ποικιλία τού εδάφους τόνισε και τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της. Εδώ οι μάστοροι έβαλαν όλη την από πολλά χρόνια αποκτημένη πείρα τους για να ταιριάξουν όμορφα αρχοντικά με τη γύρω φύση. Και το αποτέλεσμα υπήρξε λαμπρό, η ποικιλία των ρυθμών, τα ντόπια και ξένα στοιχεία τοποθετημένα

κοντά κοντά, ξεκουράζουν το μάτι τού επισκέπτη και πλουτίζουν τις εικόνες του. Χαίρεται κανείς να περπατά και να ξαναπερπατά στα ίδια στενά που δίνουν διαφορετικές εντυπώσεις από κάθε πλευρά τους. Η Παλιά Ξάνθη, μιά μοντέρνα για την εποχή της αστική πόλη, με τα καλντερίμια της και στενά δεμένα μεταξύ τους, νεοκλασσικά και παραδοσιακά σπίτια, το πολύ πράσινο – παντού λουλούδια στις αυλές και τους κήπους – δίνει ακόμη την αίσθηση τού πλούτου και της όμορφης ζωής που πέρασαν αυτοί που την έκτισαν και την ανέπτυξαν.»

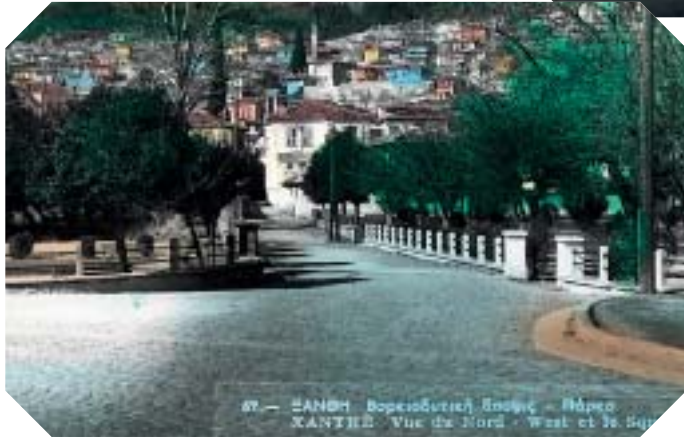
ΤΟ ΣΗΜΕΡΑ

Ο οικισμός, χαρακτηρισμένος «παραδοσιακός», μπαίνει ως ολότητα στο επίκεντρο τού προγραμματικού σχεδιασμού ανάπτυξης της Δημοτικής Αρχής με **προτεργάτη τον Δήμαρχο: αείμνηστο Φίλιππο Αμοιρίδη**, από την αρχή της προηγούμενης δεκαετίας ενώ οι μεμονωμένες φωνές που μιλούσαν για τον κίνδυνο αλλοίωσης της φυσιογνωμίας του και την ανάγκη εγρήγορης και συντονισμένης προσπάθειας διάσωσης και αναβάθμισής του, πληθαίνουν. Συγκροτείται Σύλλογος Για Την Προστασία Και Αναβίωση Της Παλιάς Πόλης. Γεννιέται το όραμα και υιοθετείται το σύνολο των δημοτών της Ξάνθης. Οι πολιτιστικοί φορείς αναλαμβάνουν δράση και οι «καρναβαλικοί» σύλλογοι σκέφτονται να συμβάλουν στην προσπάθεια... γλεντώντας το στα σοκάκια τού παραδοσιακού οικισμού: μαζί με τον επίπονο και μακρύ δρόμο που ακολουθούν Δημοτική Αρχή και Πολιτιστικοί Φορείς για την αναστήλωση και ανακαίνιση των αξιόλογων παλαιών κτηρίων και αρχοντικών αλλά και την ανα-

Στιγμές της ζωντανής Ξάνθης τού χθες, έφθασαν μέχρις εμάς χάρη στην αποτύπωσή τους σε (σπάνιες πλέον) κάρτ-ποστάλ.

ματική δραστηριότητα. Οι Ξανθιώτες εμφανίζονται κοσμοπολίτες, γλεντζέδες, ερασιτέρες της Τέχνης, ανήσυχοι και δημιουργικοί στην οργάνωση τής κοινωνικής τους ζωής.

κή αντιστασιακή οργάνωση των Ξανθιωτών.

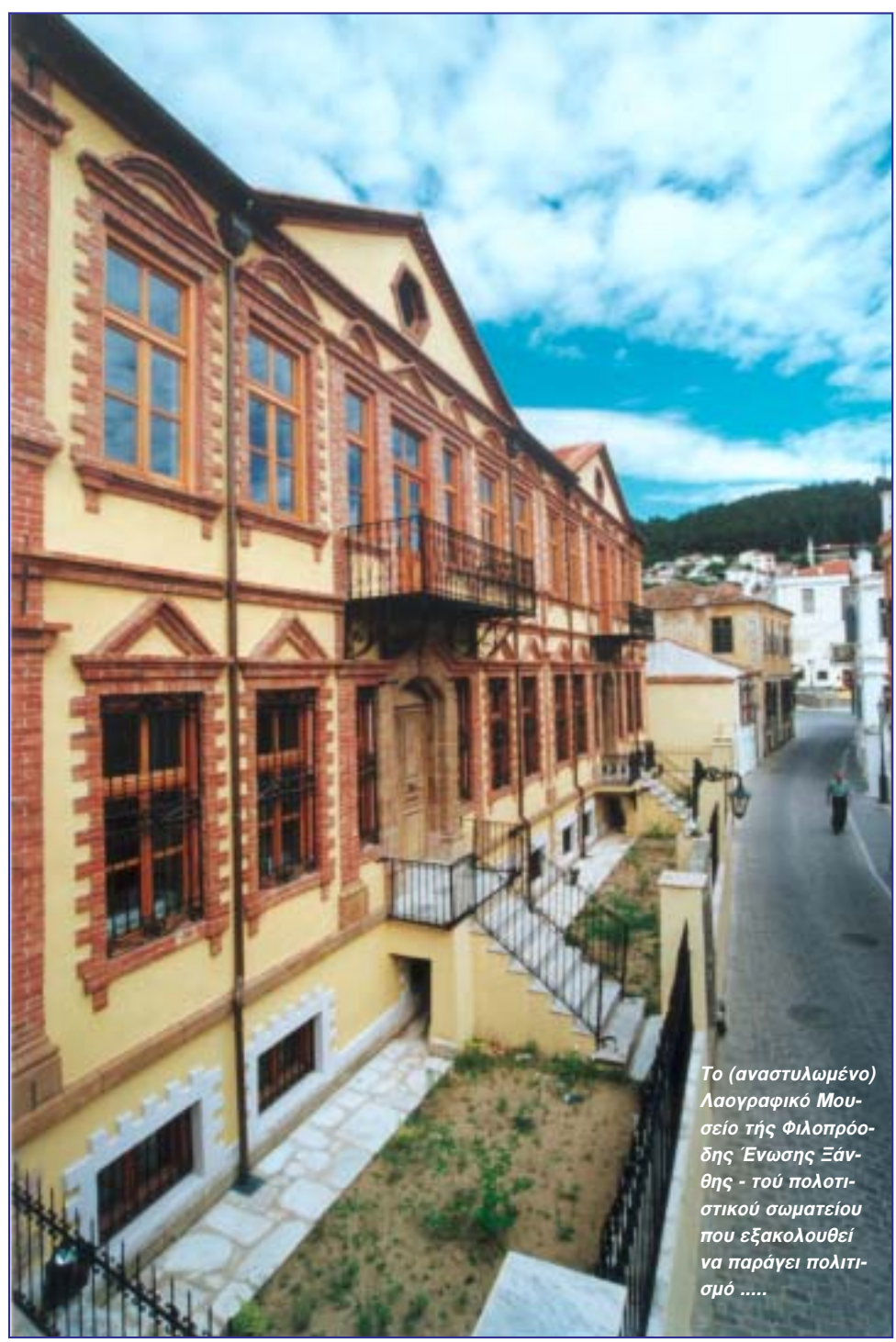
Απ'αυτήν την Πλατεία περνούσαν κυνηγημένα τα παληκάρια της Ξάνθης για να καταφύγουν στο αρχοντικό τού Μένανδρου Χασιριτζόγλου, όπου ήταν και το Προξενείο της Αυστρίας. Εκεί κρύβονταν και από κεί φυγαδεύονταν.

Απ'αυτήν την Πλατεία ξεκινούσε η σημερινή οδός Ορφέως μέχρι κάτω στην πλατεία εμπορίου – την κεντρική πλατεία των ημερών μας. Ένας δρόμος που τον κοσμούσαν πλήθος καταστήματα, υφασματοπωλεία, αρωματοπωλεία, κιγκαλερίες κι ανάμεσα τους τα στέκια των Ξανθιωτών, οι ταβέρνες, οι λέσχες, τα κέντρα διασκέδασης.

Σήμερα, έναν αιώνα μετά από κείνην την Ωραία Εποχή, ας αφήσουμε τη φαντασία μας να περιπλανηθεί στους στενούς δρόμους της Παλιάς Ξάνθης και να συναντήσει τους Ωραίους εκείνους ανθρώπους, αυτούς που μας άφησαν κληρονομιά την αρχοντιά τους.»

ΤΟ ΧΘΕΣ

Το όνομα της Ξάνθης είναι ήδη από το 1715 ακουστό στον κόσμο χάρις στον «διάσημο» αρωματικό καπνό που παράγει κι εμπορεύεται. Είναι ένα πλούσιο, μεγάλο χωριό που αναπτύσσεται κοντά στην τότε πρωτεύουσα τού Νομού, τη Γενισέα. Την Άνοιξη τού 1829 δύο καταστροφικοί σεισμοί, ισοπεδώνουν την πόλη. Αλλά δεν την αφανίζουν... Η ανοικοδόμηση που ακολουθεί, δημιουργεί μια νέα πόλη πάνω στα ερείπια... Δυτικομακεδόνες και Ηπειρώτες

Το (αναστυλωμένο) Λαογραφικό Μουσείο της Φιλοπρόοδης Ένωσης Ξάνθης - τού πολιτιστικού σωματείου που εξακολουθεί να παράγει πολιτισμό .....

Οι Γιορτές Παλιάς Πόλης ξεκίνησαν σαν "στοίχημα", σαν παιχνίδι και έφθασαν μετά από μια δεκαετία να συγκεντρώνουν πολλές χιλιάδες κόσμο από όλη την Ελλάδα. Στους "πρώτους τω χωρώ" ήταν και αείμνηστος δήμαρχος Φίλιππος Αμοιρίδης (φώτο, κάτω δεξιά). Σήμερα ο πααδοσιακός οικισμός τής Ξάνθης και οι εκδηλώσεις σ'αυτόν κάθε Σεπτέμβρη έχουν γίνει ένας ισχυρός πόλος έλξης τουριστικού ενδιαφέροντος για την ευρύτερη περιοχή.

βάθμιση των δημοσίων χώρων τής περιοχής, χαράσσεται κι ένα παράπλευρο μονοπάτι πρωτότυπης γνωριμίας των Ξανθιωτών με τον οικισμό, στο οποίο «οδηγοί» είναι τα μέλη των συλλόγων. Οργανώνουν «κουτούκια», γωνιές σπαρμένες μέσα στην Παλιά Πόλη με σήμα κατατεθέν την ψησταριά και το κρασοβάρελο και προσκαλούν τον κόσμο να περπατήσει στα καλντεριμιά, να θαυμάσει την ομορφιά τού παραδοσιακού, να γνωρίσει από κοντά την κληρονομιά του και φυσικά να γλεντήσει μέχρι πρωίας στα προσωρινά στέκια τους... Αυτοσχεδιάζοντας, επιχειρούν να αναβιώσουν – έστω για μία μόνο εβδομάδα μέσα στο χρόνο – το γλεντζέδικο πνεύμα τής παλιάς λαμπρής εποχής... Το αυθόρμητο ξεκίνημα στέφεται με επιτυχία... Η Γιορτή μεγαλώνει και εμπλου-

τίζεται με εκδηλώσεις καλλιτεχνικές, λαογραφικές, πολιτιστικές. Γίνεται θεσμός.

Σήμερα, έντεκα χρόνια μετά από την πρώτη «διοργάνωση», οι Ξανθιώτες υπερήφανα μιλούν για το παραδοσιακό τους «στολί-δι» που το φυλάνε ως κόρην οφθαλμού, υπερήφανα επιδεικνύουν τα πολλά πλέον αναστηλωμένα πανέμορφα αρχοντικά τής αλλοτινής εποχής, και συνεχίζουν να αναζητούν τρόπους και μέσα για την περαιτέρω αναβάθμιση ολόκληρου τού οικισμού και διατήρηση τής ιστορικής μνήμης. Σήμερα, δεν είναι λίγοι εκείνοι που έχουν κάνει όνειρο ζωής την απόκτηση μιάς κατοικίας στην περιοχή αυτή αναγνωρίζοντας τα ποιοτικά στοιχεία που απλόχε-

Στυλιανίδης Μιχάλης
Δήμαρχος Ξάνθης

“Ξάνθη, η κυρά τής Θράκης, η αρχόντισσα τού Βορά, η πόλη τού καπνού, η πόλη με τα χίλια χρώματα, είναι μόνο μερικοί από τους πολλούς τίτλους που έχουν χαρακτηρίσει την πόλη μας.

Μια πόλη με αλματώδη ανάπτυξη, μια σύγχρονη πόλη που δεν έχει να ζηλέψει τίποτα από την κίνηση και τη ζωντάνια των μεγαλουπόλεων αλλά και την ποιότητα ζωής, την ηρεμία και την ομορφιά των παραδοσιακών οικισμών.

Η παλιά πόλη τής Ξάνθης είναι ένας από τους μεγαλύτερους παραδοσιακούς οικισμούς τής Ελλάδας με πλούσια ιστορία και δράση τόσο στον οικονομικό όσο και στον πολιτιστικό τομέα.

Από τα τέλη τού προηγούμενου αιώνα ξεκινά η ανάπτυξη τής πόλης λόγω τού καπνού. Η ανάπτυξη αυτή εκφράστηκε τόσο με την οργάνωση τού οικισμού (τα αρχοντικά, τα σοκάκια, τους μαχαλάδες, τις πλατείες, τις εκκλησίες) όσο και με την ανάπτυξη στην πολιτιστική κίνηση (ίδρυση σωματείων, πολιτιστικών φορέων, μουσικών και αθλητικών συλλόγων).

Η παλιά πόλη ήταν ένας πόλος έλξης για τους ανθρώπους των Τεχνών και των Γραμμάτων που σε συνάρτηση με το ανοιχτό και γλεντζέδικο πνεύμα των Ξανθιωτών, την έκανε να σφύζει από ζωή.

Σήμερα ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει την εξαιρετική αρχιτεκτονική των αρχοντικών, να περιδιαβεί τα σοκάκια, να ακούσει τις μελωδίες των σύγχρονων καλλιτεχνών, επώνυμων και ντόπιων, να γνωρίσει τις δουλειές των εικαστικών καλλιτεχνών, να γευτεί τα ωραιότατα εδέσματα τής περιοχής... Και αν επιλέξει το Σεπτέμβρη να την επισκεφθεί, θα διασκεδάσει στο πνεύμα τής γιορτής που πλημμυρίζει για μια εβδομάδα την παλιά πόλη...”

ρα έχει να προσφέρει καθώς είναι δομημένη για να εξυπηρετεί τις βαθιές ανάγκες των ανθρώπων για την επικοινωνία, την επαφή και το Ωραίο.

Σήμερα, η Παλιά Πόλη τής Ξάνθης, ένας από τους μεγαλύτερους διατηρητέους οικισμούς σ'όλη την Ελλάδα και ο μεγαλύτερος στη Βόρειο Ελλάδα, δικαιούται να διεκδικήσει με αξιώσεις την προσοχή και την φροντίδα τής Πολιτείας γιατί έχει να επιδείξει λαμπρό ιστορικό παρελθόν, ζωντανό παρόν και ελπιδοφόρο μέλλον σ'όλους τους τομείς τής κοινωνικής δραστηριότητας με πρώτον αυτόν τού Πολιτισμού.

Οι Γιορτές Παλιάς Πόλης αφορούν όλους και συμμετέχουν όλοι... Από τους απλούς μέχρι και τούς επιφανείς δημότες τής Ξάνθης και τους δημοτικούς συμβούλους. Χαρακτηριστικές οι δύο φωτό επάνω και δίπλα: το ...καλό ψητό φαί, το πολύ κρασί και η ζωντανή μουσική μέχρι πρωίας είναι εκ των ων ουκ άνευ για κάθε γνήσιο γλεντζέ που θέλει να ...σέβεται τον εαυτό του!

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΟΠΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΞΑΝΘΗΣ

Δίμηνη έκδοση ΤΕΔΚ Ν. Ξάνθης

Γραφεία: Γ. Σταύρου 20, ΤΘ 247
67100 ΞΑΝΘΗ
Τηλ.: 0541 - 27470
Fax: 0541 - 29466
e-mail: tedk@xan.forthnet.gr

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: Στυλιανίδης Μιχαήλ, Πρόεδρος
Τ.Ε.Δ.Κ.Ν.Ξ

Υπεύθυνος ύλης: Μιχαηλίδης Παν., Αντιπρόεδρος Τ.Ε.Δ.Κ.Ν.Ξ

Συντακτική επιτροπή: Μιχαηλίδης Παν., Κούρος Θ., Μίχος Ν.

Διανέμεται στους ΟΤΑ σε Δημ. Οργανισμούς, Επιμελητήρια Κ.θ.π.

Η "Φ.Τ.Α" σχεδιάζεται και σεληδοποιείται από τη: ZOOM Art Group
και τυπώνεται στο τυπογραφείο "ΤΥΠΟΓΡΑΜΜΑ".

Υπεύθυνος τυπογραφείου: Δημήτρης Γεντσίδης